

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 » »
 Negyedévre . . . 2 » 50 »
 Egy hóra . . . 1 » »
Egyes szám 4 kr.
 Alap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
 1702. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
 Felelős K. Lajos könyvkereskedésében
 és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL.

Hirdetési díj:
 Négy hasznos petit sorra: 45 kr. Nagyobb
 terjedelmű s több soros hirdetések alk-
 szerint jutányos áron vétetnek fel. Helyeg-
 díj minden külön boltgatásért 50 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság 50 kr.
 Nyilvántartási költségek minden petit sorra
 50 krajczár.
 Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
 1702. sz. a.)
 Kéziratok nem adóznak vissza.

A helyzet.

Az új kormány kinevezése és programja által teremtett politikai helyzet még korántsem nevezhető egészen világosnak, de annak körvonalai már észre-
 vehetőleg kezdenek kiemelkedni.

Wekerle Sándor egyénisége iránt a jóakarát és rokonszenv általános és az — természetesen különböző árnyalattal — épen úgy jelentkezik az ellenzéken, mint a kormányparton, sőt kétségtelen jelei a társadalom azon értelmesebb osztályainál is mutatkoznak, melyek köz-
 ügyekkel igen, de politikával-közvetlenül nem foglalkoznak.

Ma tulnyomónak mondható az a felfogás, hogy Wekerlét minden tehetsége, szónoki képessége és munkaereje mellett is az országra nézve nagy kár volt a miniszterelnökséggel megbízni, mert ha nem is bizonyos, de nincs is kizárva annak lehetősége, hogy őt ez a ma ropantnak nevezhető feladat, előbb fizikai-
 leg, azután pedig másként is ki fogja meríteni, pedig az oly pénzügyi tehet-
 ségre és erőre, aminő az övé, az országnak még hosszú időn át lett volna szükségére. Sokan féltik már most a pénzügyi adminisztrációt, mely okvetlenül szenvedni fog, ha annak lelke csak félig is elköltözik belőle. Ezzel szemben többen és éppen a magasb kereskedelmi körökben úgy nyilatkoznak, hogy a magyar pénzügyeknek nem árthat az, ha a konverzió és a valutaszabályozás lényegét képező értekezési teendőket keresztülvitelénél a szakminiszter sulya a még el nem használt miniszterelnök tekintélyével fokoztatik.

Különösen Ausztria irányában lesz, a nemsokára napirendre kerülő valuta-
 és bank-kérdések megoldásánál ennek üdvös nyomatéka. De akik így gondol-
 koznak, azok is megengedik azt, hogy

A „DEBRECZENI” TÁRCZAJA.

A »Vad rózsák«-ból.

— Saphir. —

I.

A poharat, melyből te érteid ittam,
 Sétuatom aztán sebtiben,
 Hogy szentelt öbléből egy cseppnyi bort se
 Thasson többé senki sem.

Te szivemből édes szerelmet ittál,
 Aztán sértuatom szívét...
 Egy csepp édes szerelmet már nem adhat
 A mig csak élek senkinek!

II.

Tövis szúrás — szól a regge —
 Melyet rajtunk rózsák ejtett.
 Nem fáj soká, gyöngye kínja
 Nem éri a naplementet.

Életemnek fényes napja
 Ledűlőzt nekem végkép —
 És szúrása a tövisnek
 Mégis csak fáj, sajog, ég még!

III.

Gyönyörű könyv a lány szíve,
 Szent minden drága lapja;
 Férfi kevés olvassa el,
 Csak nézi, lapozgatja.

Átutja minden levelét
 Sorjába' hevenyében,
 Nem érti egy szavát, sorát,
 A sok szép költeményt sem.

Szivednek könyvét gondosan
 Olvastam mindig át,
 És mindenik levél után
 Jobban ragadt magával.

egy-két évnek ilyen intenzív munkája
 összehozhatja még Wekerlét is.

Sokkal kevésbé határozott és egy-
 öntetű közvélemény arra nézve, hogy
 az új miniszterelnök lényé és politikája
 milyen hatást gyakorol legközelebb a par-
 lamenti viszonyokra. Magában a kormány-
 pártban is megoszolnak e részben a né-
 zetek. Némelyek el vannak már első fel-
 lépése által ragadtatva és attól a hatá-
 rozott, nyílt, önérzetes viselkedéstől, melyet
 Wekerle tanúsított, csak jót várnak.
 Az kétségtelen, hogy a lanyha, csügge-
 teg, közönyös és széthúzó kormánypartot
 sikerült mostanra felvillanyoznia.

Az optimisták azt remélik, hogy az
 újból proklamált reformakció ezáltal
 eredményesebb lesz. Az előkészületekhez,
 mint hírlík, késedelem nélkül hozzá is
 látnak. Már a miniszterelnök kijelentette
 programbeszédében, hogy nem hivatal-
 nok szakérőket is alkalmazni fognak.

Ezek első sorban, valószínűleg a
 közigazgatással elméletileg és gyakorlati-
 lag is foglalkozott képviselők lesznek.
 Vannak azonban a kormánypartban szá-
 mosan, akik e vérmes felfogást nem oszt-
 ják. Szerintük Wekerle nyilatkozataiban
 nem elég óvatos, kifejezései nem elég
 szabatosak, ígéretei nincsenek eléggé
 megfontolva, temperamentuma is kissé
 túlhevű. Szóval nélkülözik benne az ál-
 lamférfi nyugodtságot, körültekintést s
 több buzgalmat és vervet, mint valódi
 biztosságot találnak fellépésében.

Mindezek folytán féltik őt az okvet-
 lenül jelentkező nehézségektől, melyek a
 szükséges mértéken túl is fel fognak hal-
 mozódni, mivel a program egyházpoli-
 tikai része nem nyugszik elég szilárd
 alapon, az teljesen kétségtelen levén,
 hogy ő felsége a polgári házasságra vo-
 natkozó javaslatnak csupán elkészítésére,
 de nem egyúttal előterjesztésére is adott
 felhatalmazást. Ez pedig a reform sorsát
 felette bizonytalanná teszi, ami ismét el-

A sors kezéből hirtelen
 Ki kapta, a kegyetlen!
 S könyv nélkül kell most már nekem
 Mesémet béfejeznem.

Kulcsár Ferencz.

Írói pályám.

Írta: Gáspár.

Akkor írtam az első verset, a mikor leg-
 először szerelmes lettem. Nem voltam hírte-
 len feltűnő csillag, meteor, vagy ilyesféle tűne-
 mény; egészen a régi letaposott nyomon in-
 dultam. Versemnek a címe — mint annyi
 millió szerelmes skribleré előttem — H o z z á
 volt. A tartalmát — ha el nem mondanám is
 — tudná minden olvasó. Szívemnek minden
 dobbanása az övé; szájammak ezernyi sóhajta-
 csak érette röppen el, meghalni érte (az ötödik
 gimnáziumi osztályban és 16 éves korral) is-
 teni kéj lett volna. — Mit ér a világ összes
 kincseivel? Ők nélküle. Tűzbe, vízbe menni
 egyetlen intésére a legszentebb kötelesség. A
 legszentebb és legszebb angyal fenn az égben
 semmi, határozottan semmi Ő hozza képet. Ez
 volt a tartalom. Leírtam rózsaszínű papirosra
 és elküldtem h o z z á. Persze, semmi fogamatja
 nem lett. Mely bánat vett rajtam erőt s azon
 a héten minden revokáczió szekundát kaptam
 s ráadásul az öreg Kerekes professzor még a
 görbe botjával is megfenyegetett. Ilyen iszonyu
 lelki állapotban született meg második versem,
 a melynek a címe szintén H o z z á volt és
 szintén járt uton haladt a következő ismeretes
 tartalommal: Hiába ég a szívem éretted lobogó
 lánggal, mint a szélben a fálya, hiába nyögök,
 mint a halálra sebzett vadállat, hiába omlanak
 szememből nehéz bubánatnak könnyei, hiába...
 a te szived jégdarab, kebeled a legkeményebb
 márványkő; meg nem indul, meg nem hajlik,
 nem érez stb. Te lélsz az oka, ha hervadok
 az élet fájáról. (Az ötödik gimnáziumi
 osztályban és 16 éves életkorban.) Ezt is le-
 írtam rózsaszínű papírra, a tetejére egy égő
 szívet pingáltam és elküldtem hozzá. Ennek se

lenfelei ellentállásának sikeres voltát na-
 gyon valószínűnek tünteti fel és így azt
 fokozottan hevessé teszi.

Már is észlelhető ez. A főrendek
 magatartása oly jelenség, melyet e rész-
 ben nagyon jellemzőnek kell tartani.

Röviden az új kormány elnöke iránt
 a rokonszenv kevés kivétellel általánosnak
 mondható, de kormányzásának remény-
 teljes vagy kockázatos volta iránt való
 közfelfogás nagyon meg van oszolva, tul-
 sulyra azonban voltaképp ma még sem-
 miféle nézet nem vergődött. A vélemé-
 nyek most alakulnak a helyzetről, mely
 a legközelebbi napokban, remélhetőleg
 már az indennitás, de még inkább a
 költségvetési vita alatt a közönség sze-
 mei előtt fog kidomborodni.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése nov. 23-án —

A ház tegnap megkezdte az indennitás-
 ról szóló törvényjavaslat tárgyalását.
 Hegedűs Sándor rövid előadói be-
 széde után Helfy Ignác vezette be a vitát
 s részletes bírálat alá vonva az új kormány
 programját, hosszabban emlékezett meg az
 egyházi politikáról is. Hangsúlyozta azt a ha-
 tározatlanságot, mely a kormány nyilatkozata-
 iból kitűnik s utalt arra, hogy a határozatlan
 egyházi álláspont máris felbátorította s
 tömörülésre bírta a liberálisok ellenségeit.
 Egy nyilatkozata, melyben a vatikán befolyá-
 soló törekvéseire célzott, felszólalásra bírta
 Tó d o r Józsefet, ki nagy zaj közben mint
 katolikus pap és képviselő óvást emelt a va-
 tikán megtámadása ellen.

Általános figyelem mellett szólt fel H o r
 a n s z k y Nándor és sürű helyeslésektől ki-
 sérvé fejtette ki álláspontját a kormány pro-
 grammjának minden részletére nézve. Ho-
 rászky kritikája szigorú, de minden tekintet-
 ben objektív volt s elismerően a kabinetben
 azt, ami benne és törekvéseiben elismerés-
 méltó, nem mulasztotta el mindama mulasztá-
 soknak és tapintatlanságoknak kifejtését, melyek
 a volt kormányt s a kormány partját
 terhelik. Hosszasabban beszélt az egyházpoli-
 kai helyzetről s midőn egyrészt elismerte a
 kultuszminiszter törekvéseinek tiszteletreméltó
 voltát, másrészt sajnálatának adott kifejezést,

lett semmi fogamatja. Azon a héten felé se-
 mentem az iskolának, meg nem mosdottam, a
 hajamat meg nem fésültem, hogy a kinézésem
 minél fájdalmasabb legyen, megpróbáltam nem
 enni, de ezt csak egy fél napig bírtam ki; az
 étvágyamon semmit se rontott a bánat. Ez
 volt költői működésemnek első korszaka, s
 mondhatom, hogy a lehető legkisebb mérték-
 ben sem talált kedvező fogadtatásra első költői
 működésem.

Ezután következett egy hosszú hallgatás,
 talán az első sikertelenség miatt; no meg a
 theologiai élet Nagy-Enyeden, nem igen volt
 kedvező talaj költemények termelésére. Két
 czípőtől naponta nem hízik a képzelet, a kop-
 lálás képe ugyan kifakaszt az emberből egy-
 egy világfájdalmas ötletet, de költészeti ter-
 melésre határozottan nem alkalmas állapot. A
 legfellelengőbb lelket is lekötö az anyaghoz.
 Lírai dalt zengeni egy porció foghagy-
 más rostélyosról bajos mesterség, egy jól pá-
 czolt hátulsó disznó-sódartól nem fogamzik
 ballada egy jámbor poeta lelkében sem. Ebben
 az időben pedig — szegény, nem szegény —
 csak ilyesféle dolgok keringtek az én képze-
 temben. Egy négy tal ételés, terített asztalnál,
 késsel, villával elfogyasztott ebéd hóbب
 magunk képezte az akadémiai tagságnál s Dengi
 János legszebb versénél jobban felhevített egy
 hatos ára tordai pecsenye s ha hozzá veszek
 még egy diák gyomorra való csombordi riz-
 linget — elülhettem én tőlem a Petőfi-Társaság
 minden dicsőségével együtt. Szóval ebben az
 időben minden költői hajlam elszunnyadt bennem.
 Ki nem aludt, mert a hogy a papi vizs-
 gán keresztül gázoltam és a szülei házánál nap-
 ról-napra jobban meggyőződtem arról, hogy a
 naponkint háromszori étkezés nem valami el-
 vont fogalom; elkezdett az én fantáziám is
 szárnyat bontani és körülbelül ezelőtt úgy tűz
 esztendővel megjelent egy versem legelőször
 nyomtatásban.

Főispánok, tanfelügyelők, pénzügyigaz-
 gatók stb. ilyenkor már jubilálnak, bankettek
 tartatnak, magvas és magvatlan, átgondolt és

hogy a kultuszminiszter a történetekből nem
 vonta le a konzekvenciát s megmaradt hely-
 lyén, bár ezzel tápot ad annak a föltevésnek,
 hogy itt az elveket cserereberélik, csak hogy a
 személyek megmaradhassanak. Beszédének vé-
 gén, az ellenzék zajos tetszése és tapsai kö-
 zött jelentette ki, hogy a régi politikai éra
 utolsó maradványainak szétrombolásán dol-
 gozni ezentul sem fog megszünni.

Horászky beszédének hatása oly nagy
 volt, hogy a miniszterelnök szükségesnek ta-
 lálta nyomban utána felszólalni. A miniszterel-
 nök ezuttal a nagy védős szerepére volt kár-
 hoztatva. Védelmébe fogta a kultuszminisztert,
 Szilágyi Dezsőt, a kormánypartot s mert már
 benne volt, Tisza Kálmán is. De a mit védel-
 mére felhozott, abban nem volt semmi új s
 tartalma nem volt egyéb, mint hogy a his-
 tória igazságosabb lesz Tisza Kálmán iránt. A
 kérdés tehát függőben maradt ezután is, míg a
 história el nem készül véleményével. Jobb ha-
 tást tett Wekerle beszédének az a része, mely-
 ben kijelentette, hogy az esetre, ha a számos
 létező harcz mellett még a demokrácia és
 arisztokrácia között is harcz készülne, ő
 mindent el fog követni ennek elismítésére.
 Végül Helfy beszédével foglalkozott és partjának
 helyeslése közben fejtette, hogy a kö-
 telező polgári házasságot be-
 akarja hozni s éppen azért, mert sokan
 kétségbe vonják a törekvés kivihetőségét, szük-
 séges volt tlelább azt kijelenteni, hogy e törek-
 vés a korona jóváhagyását bírja.

Wekerle miniszterelnök beszéde alatt a
 kormánypart különböző oldalai minduntalan
 zajos tapsolásokban buzgólkodtak, s a minisz-
 terelnök nem is mulasztotta el, hogy nyilatko-
 zatai által e tapsokat minél többször előidézzé.
 Külső hatás szempontjából nagyon halás téren
 mozgott a miniszterelnök, de egyszersmind kor-
 mányférfira nézve nagyon veszélyes és sikam-
 los téren.

Horászky Nándor személyes kér-
 désben való felszólalása után Szilágyi
 Dezső maga is védekezett Horászky támadása
 ellen. A szabadelvűpart helyesléseinek arányá-
 ból itélve az látszott, hogy a part sokkal job-
 ban volt meggyőzve akkor, mikor Wekerle
 védte Szilágyit, mint amikor a védelemre maga
 Szilágyi vállalkozott.

Szilágyi beszéde alatt homéri kacajzt szült,
 midőn Szilágyi azzal foglalkozván, hogy miért
 hallgatott ő az egész közigazgatási vita alatt?
 azt a kérdést tette föl, hogy »h a t h o l i s
 v o l t ő a k k o r m i n d i g ? « s e kérdésre

vad tósztok rajzanak. Különben én is jubilá-
 lok, de másképpen. Majd megmondom a végén.

Írói tehetségem tehát — mint mondtam —
 ismét érvényesülni kezdett. Írtam verseket; de
 a szerkesztőség mindig csak azt hajtotta, hogy
 kapósabb a próza. Nekem fogtam tehát ennek
 is. Kezdtém a rajzon, megeresztettem egy-egy
 tárczára valót és a siker beütött. Ismerősök
 gratuláltak, meleg kézszorításokhoz gyakran
 volt szerencsém; lapok jó nevű munkatársa
 lettem, komoly emberek jósloltak szép jövőt
 stb. — Kezdetem bízni magamban és prózai
 munkáimut összegyűjtve, egy kötetben a kö-
 zönség rendelkezésére bocsátottam egy o. é.
 frtért. A közönség szeretett, a munkákat él-
 vezettel olvasta, dicséretekkel elhalmozott és
 — nem prenumerált. E becses munkát Seres
 Samu jónévű könyvkereskedő kilőszámra ki-
 nálja sajtakarónak. Így se fogy. Hanem a di-
 csőség azért megvan; meleg üdvözléseket még
 mai napig is kapok; szép jövőről itt is, ott is
 nyilatkozatok tétetnek, de a kötet 50 o. é.
 krajczár leszállított árért se kell senkinek.

Ettől kezdve mind sötétebb színben kezd-
 tem látni a napvilágot. A mint kezdtém az
 életet és az embereket a maguk meztelenségé-
 ben megfigyelni, kezdett elborulni a kedélyem
 is. Tökeletesen meggyőződtem a világ arról, hogy
 egy pár jól kibizott tinó több tekintélyt ad,
 mint egy jól megírt hős költemény; egy ma-
 rék aprópenz feljebb emel, mint egy költői be-
 szély. Hanem azért én csak írtam és most a
 tíz éves jubileum emlékére kiadom verseimet
 F e l l e g e s É g cim alatt. Sötét versek, de
 hát kedves olvasók, ne is várjatok ti egy pup-
 tantitól derült historiákat; ezzel a hivattal
 vele jár a pesszimistaság.

Ime, ez a kötet az én költői pályám tíz
 éves jubileumára készül. Kedves olvasók, ne
 mondjatok ti ezen alkalommal tósztokat, hanem
 prenumeráljatok. Ára fűzve 1 frt, diszkótsében
 2 frt. Az előfizetési pénzek minél hamarabb
 nevemre címzve elküldendők.

A viszontlatásra!

tunk.
 ARSA.

eppek

eritők

az igazságügyminiszter mögött megszólalt egy hang (általólag a gróf Károlyi Istváné volt) s azt felelte: »A büfetten.« Erre általános kacagás támadt s még Wekerle sem fojthatta vissza nevetését.

A vitát folytatják.
Az ülés végén Várady Károly és Májthényi István interpelláltak.

BELFÖLD.

Gajári Ödönt, a Nemzet szerkesztőjét, Tisza Lajos gr., a király személye körüli miniszter, megkínálta a miniszteriumában levő tanácsosi állással, Gajári van kizemelve arra, hogy utódja legyen az elhunyt Barthosnak, a király személye körüli miniszterium volt államtitkárának. Gajári helyett a »Nemzet« szerkesztője Bekscics Gusztáv, vagy Neményi Ambrus lesz.

Három millió forint ezüstben. A m. kir. pénzügyminiszterium három millió ezüst forintot szállított postán a bécsi nemzeti banknak, mely ezzel az összeggel egyenértékű nickelt és nyers ezüstöt küldött Körömczyháza. A pénz hordócskákba van csomagolva, melyeknek mindegyikében 40.000 talér van, azaz akkora súlyú érczörmeg, melyet két férfi csak alig tud helyéből kimozdítani.

Kossuth legújabb mellszobra. Aradi Zsigmond, a Velencében élő magyar szobrász, nemrégiben Turinban járt s ott elkészítette Kossuth Lajos mellszobrát, melyet most márványban dolgozott ki. Akik látták a szobrot, nagy elismeréssel nyilatkoznak róla. Aradi most azon van, hogy a szobrot eladja valamely hazai társulatnak.

Új képviselőjelölt. Az Irányi Dániel halálával megüresedett békési választókerületben a nemzeti párt Kaas Ivor bárót építette fel. Kaas a jelöltséget elfogadta.

KÜLFÖLD.

A pétervári német nagykövet. A czár Szuvalovhoz táviratot küldött, melyben azt az óhaját fejezte ki, hogy Schweinitz Werder legyen a német nagykövet, kit ő már Pétervárott mint Németország katonai meghatalmazottját ismert és becsült. Az esetben, ha Werder ezt az állást elfogadja, Vilmos császár készségesen beleegyezik.

A pápai konzisztórium elhalasztása. Roma, nov. 22. A decemberre tervezett konzisztóriumot bizonytalan időre elhalasztották. Az elhalasztásnak az oka az, hogy több külföldi püspök a praekonizálás miatt folytatott tárgyalásokat még nem fejezte be.

A hegyvesztett radikálisok. A Standard-nak jelentik Bukarestből: A szerb radikálisok vezérei röviddel a kabinet bukása után kérényt intéztek az orosz czárhoz, a melyben támogatást kérték a regensek és az új liberális kabinet ellenében E kérényt a kérényezők nem rég visszakapták.

A párisi dinamitmerénylet. Páris, nov. 21. A legutóbbi dinamitmerénylet tetesét Louvet-nek hívják, barátja a londoni hatóságok által kiszolgáltattott Françoisnak s jelenleg kedvesével együtt egy Amerikába vitorlázó hajón van.

Tallózás.

(Siralomház és börtön. — Tilos a kártyázás! — Furcsa osztályozás. — Mire való a kórház? — Nyári szinkör. — Ajánlat. —)

Debreczen város régi kórháza, mely ott éktelenkedik a város nyugati szélén, való-

A királyi tanácsos leánya.

— Társadalmi regény. —

Írta: **V. Gaál Karolina.** 33.
(Folytatás.)

— Ah, be érdekes látvány! — mondta Jenő a bemutatás után, — istenem, csak nincs párja a magyar gazdasszonyoknak. Ezt nem láttam én rég!

A leányok pirulva mentegették magokat, hogy a mama oly szigorú, el kellett készíteni az egészét még ma; már készen lesznek.

— Segítsünk? — kérte trefásan Gerő.
— Ah már oly kevés hujja! Menjen a kertbe Jenővel, édes Gerő, nézzék meg gyönyörű rózsáinkat... Egy óranegyed alatt készen vagyunk.

— Jó napot, leánykák!... No megy a munka? — Belépett Sorányiné, fekete selyem ruhájában s bársonyköpenyében az éléstárba.
— Be sok tarhonya... hát elfogy ez mind lelkem?

— El ez, kedves néni, — szolt Margit nevetve, — Leona nem akar egyebet főzni tarhonyánál a lakodalmára.

— Jól van, Leonám, — szolt a mamák mögött Gerő; — tartsd meg szándokod. Az én anyáskám ad hozzá négy csirkét paprikásnak... Mert sok vendéget nem hívunk... Jenő és Margit, a két édes anya lesz vendégünk. Kezet rá Leona!

— Itt van! — Nevetett ő és kezét a lisztűl fehér kötényébe törülve, kilépett a munka mellől s Gerőnek nyujta. — Tarhonya négy csirkével és négy vendég a mieinkből, más semmi és senki!

Gerő három forró csókot tűzött a Leona kezére, nem törődve Jenő nevetésével, hogy szép bajusza lisztet is kapott.

ságos siralomháza. Szegénykőve volt ez a gazdag Debreczennek s valahány újságíró van városunkban, mindegyik koptatta már rajta a pennáját. Igen alkalmas téma volt a kórházi mizériákat szidni, midőn egyéb téma nem akadt.

Végre is belátta a városi tanács s belátták a városi atyák, hogy a humanizmus követelményei előtt meg kell hajolni s a régi kórház helyett új, az orvosi tudomány haladásának s a közszükségletnek megfelelő új, nagy kórházat kell építeni. Elhatározták tehát az új kórház építését s e határozatot fogadtatották is.

Ma már ott áll az új kórház a nagyerdői fásor elején, hova a közönség üdülni szokott járni s honnan a gyakori északi szelek minden miázmát behozhatnak a városba. Rengeteg nagy épület-csoport, egész kaszárnya-telep. Nem sajnálták tőle a téglát. Magas kökerítéssel van körül véve, hogy a beteg meg ne szokhassék egy könnyen belőle.

Már külseje is börtönre emlékeztet bennünket. Ha pedig elolvassuk a városi közgyűlés napirendjén levő kórházi alapszabály tervezetét, akkor meg éppen arra a meggyőződésre jutunk, hogy míg a régi kórház siralomház volt, addig az új kórház valóságos börtön lesz!

Azt mondja ugyanis az alapszabály-tervezet 44-ik §-a, hogy az osztályorvos a rendszabályok ellen vétő betegeket megint, megrovja, ellenszegülés és engedetlenség esetében fekvé maradás, koplaltatás, vagy elkülönítés által meg is büntetheti.

Tehát koplaltatni akarják az engedetlen betegeket, mint a rossz deákokat. Pompás gyógymód lesz ez, feltalálója patentet kérhet rá!

Az sem érdektelen, hogy a kórház helyiségeiben tilos lesz a kártyajáték, holott az üdülnő betegeknek, hogy bajukat könnyebben feleddessék, nem árt, sőt hasznos a szórakozás. Mi se mondjuk, hogy a nyereszkedő kártyajáték megengedtesse a betegeknek, de egy kis ártatlan durák, vagy filkózás nem lehet rájuk nézve veszedelmes, sőt kedélyük felvillanyozására szolgálja.

De hát valami ismeretlen bölcs kitalálta, hogy ne legyen nekik szabad kártyázni. Pedig többet árt a kártyajáték az egészséges embereknek, kik a kaszinóban, vagy kávéházakban üzik azt, mint a betegeknek, kik puffra, tehát csupa időtöltésből játszanak!

Legklasszikusabb az alapszabálytervezet 7-ik §-a, mely a bujakóros osztályba sorozza az elmebetegeket!

Az ilyen lángész, mely ezt kitalálta, képes lenne a tevét a krokodillussal összepárosítani.

Még számos hasonló szemelvényt közöl-

— De öcsém, igazán is lisztes lett már az időtől!... Nemde Leonám?

— Azt hiszi, — kérde kedvesen Leona, hogy az én hajam mindig fekete marad!?... Maga így tetszik nekem.

Most a kertbe mentek és alig végeztek be a leányok a munkát, alig öltöztek fel, megérkezett minden várt vendég.

— Mi ez itt? — kérde néniül Szeréna, a gyönyörű tarhonya aranyzsinót, apró alakjait megbámulva, a mint meglátta.

— Ez tarhonya, — mondta neki Leona, ki rokonszenvet érzett a leánykához. — Ma készítettük.

Hőfehér abroszra, a napfényre három nagy asztalra volt kiterítve a tarhonya. Érdekessé találta az egész társaság. Bámultak.

— Önök készítették? — kérde csodálkozva Szeréna. — Hát mi lesz ebből?

— Étel lesz kedvesem! Hát nem ismeri? kérdezte Leona.

— Ah, talán... ettem valamikor a nővérdében, — rebegte Szeréna.

Tisztán emlékezett, hogy nem evett bizó ilyet sehol és soha.

Mélyen elpirult... Pedig ugyanis tudta mindenki, hogy ő nem értett effélékhez: tehát nem is nevétték ki.

— Ha majd kis háza lesz, édes Szerénám, — sugta Sorányiné, — megtanítom én tarhonyát készíteni. Lásna, milyen szép és hasznos ilyesmit tudni. Nézzé meg csak jól közelről, és igen szépen ki van dolgozva. Tiszta tojással, hőfehér lisztből... Lehet ezt levesbe is főzni; paprikásus mellé; aztán tejben is jó...

Beszélhetett volna erről estig a jó Sorányiné, Szeréna nem értett belőle semmit... Még azt is azonnal elfeledte, hogy hívják hát ezt a tésztafélé?

hetnénk, de legyen elég csak a 2-ik §-ra utalnunk, mely a kórház rendelkezése cím alatt ezt a kitűnő definíciót adja:

»A kórház a betegek gyógyítására szolgáló intézet.«

Igazán? Mi azt hittük, hogy egészséges embereket ápolnak ottan!

Végre a tanács és a városi közgyűlés is rájött, hogy a nyári szinkör fölépítésére — melyért annyi szóharoz és tinta folyt már — még ez idő szerint nincs mulhatatlan szükség Debreczenben. A tegnapi közgyűlésen egyhangulag proklamálták ezt.

Csodáljuk, hogy csak most jöttek erre rá. Hiszen mi már tavaly is azt írtuk, a mit a tegnapi közgyűlés proklamált, de akkor azt mondták, hogy a jelenlegi szinigazgató iránti ellenszemből írtunk a nyári szinkör ellen, holott a debreczeni nyári élet meggyüléséből merítettük nézetünket, melynek az akkori ellenáramlattal szemben nyílt kifejezést adtunk.

Ugy halljuk, hogy a »D. E.« könyvnyomdáját új évtől kezdve egy részvény-társaság veszi át. Miután pedig az új r.-társaságnak mulhatatlan szüksége lesz egy ügyes, szakértő könyvvezetőre, mi bátrak leszünk egy ilyet ajánlani.

Ez pedig senki más, mint a köztisztelőben álló Brunner-Kutasi-Kutasi u de Don Kulimázó, könyvkereskedő legényből előbb kőnyomda (lytografia), majd gyógyszerési doboz — és kártya-gyáros, később a szerencsétlen véget ért s nagy zajjal kezdett »könyv-kő-mű-nyomda — kártyagyári részvénytársaság« böles igazgatója (harmatos ezek!), végre a kesergő részvényesek vállain felemelkedett könyv- és könyomda tulajdonos, hirhedt dühös lapkiadó és »szerkesztésért felelős« stb. stb. stb., a jó isten és több budapesti, bécsi és más gyár a megmondhatója — miféle.

Ajánlatunk által — reméljük — mely halára kötelezzük le a r. társaságot!

(Sarló.)

Határidő-naptár.

Nov. 27. Az István-malom r. társaság rendkívüli közgyűlése.

Nov. 27. Próbabál a Margit-fürdőben.

Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tiszti állásokra.

Decz. 4. Az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlése.

Decz. 10. Kereskedő ifjak tánczesélye a Margit-fürdőben.

Decz. 17. A Fröbel-egylet tombola-estélye.

Ujdonságok.

* Wolafka utódja. A vallás és közoktatási miniszterium kath. vallásügyi osztályának vezetőjévé — mint Budapestről jelentik Ivánkovics János czim. apát fog kineveztetni. Wolafka Nándor utóda országgyűlési képviselő.

— Menjünk a salonba, hölgyeim, uraim, — szolt a majorné, — ez a tarhonya majd pirulni fog már a sok diésérettől...

Gerő azonban, mielőtt bemennének a nagy üvegajtón, a széles folyosó előtt bemutatta kapitány fivérét, Jenőt, a társaságnak s neki is annak tagjait.

Lord Dubardon azonnal magának foglalta el egyidőre Jenőt; s hogy jól kibeszélhessék magukat, a kertbe mentek. Ott fel s alá sétálva emlegették fel a multat s szoltak a jelenről.

XX.

Oly egyedül.

Mindenki jól érezte magát s kellőleg kedélyesen társalgott a mellette ülővel.

A kapitány, mihielyt lehetett, Margitot tüzte ki figyelmé tárgyául. — Mellé helyezkedett.

Addig csak társalognak vele, míg Mórincz elé nem jött, de ez nem törődve az illemmel, vett egy székét és Margit elibe ült csevegni, a miről csak birt.

Gerő Leonával tervezetett, közel volt az esküvő.

Kosárky báró újra nejét mulattatta, kinek féltékeny szemei férje minden mozdulatát ellenőrizték.

A lord gyönyörűen öltözött Szidikéjét bámulta s kezét nem egyszer csókolta.

Sorányiné és a majorné egymásnak sugogva, integettek, milyen szép pár lenne Margitból és Jenőből. (Adná Isten.)

Katalin Elvirával és Berliczkivel egy asztalnál albumokat nézegettek.

Ez a két szivtelen, gőgös leány, mióta tudokra jött a Szeréna huszerejének elveszése, (ékszerjeiről, ezüstjeiről mit se sejtettek), azóta lenéztek és kikerülték.

Itt is tehát a helyett, hogy mint rokon-

ló volt és Szeged város II. kerületét képviselte, különben pedig ez idő szerint plébános Szegeden.

* Kitüntetéssel! A hivatalos lap, — buzditásul — közli azon joghallgatók névsorát kik a mult iskolai évben kitüntetéssel tették le a vizsgálatokat. A depr. jogakadémián 4 ilyen joghallgató volt, még pedig: Balogh S., ki az első, Eszenyi Sándor, Gutfreund Sámuel és Kovács József, kik a második alap-vizsgálatot tették le kitüntetéssel. Vajjon az ilyen kitüntető ifjak majdan a kinevezéseknél számíthatnak-e némi figyelemre?!

* Egy millió pálinkáért. Statisztikai adatok bizonyítják, hogy Magyarország a mult évben 923.400 frotot adott ki csupán külföldi konyakért. — Ha rövid idő alatt fogyott volna el ez a kis pálinka, most ugyan csak jó kedve lenne Magyarországnak, annyival is inkább, mert a külföldi konyakhoz még hozzá kell adni azt a magyar konyakot, a mit ide-haza francia és magyar czim alatt megittak. A tekintélyes konyakfogyasztás ára ilyenformán jóval több az egy milliónál. — A külföld itt is nyer rajtunk, mert magyar konyakot csak 686.140 frot árát vittek ki az országból, a behozatalt tehát 237.260 frottal, vagyis 34 százalékkal nagyobb a kivitelnél. Magyarországon van 17 millió ember, ki lehet számítani, hogy igazság szerint mennyi konyakot szabadna meginni minden magyar embernek.

* A lelkeszi okmányok bélyegmentessége. Az igazságügyi miniszter arról értesült, hogy a lelkeszi ezeket az anyakönyvi kivonatokat, családi értesítőket és lelkeszi bizonyítványokat, melyeket a telekkönyvi betétek szerkesztése alkalmával a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése céljából állítanak ki, vonakodnak bélyegmentesen kiállítani, holott ezek a törvény értelmében bélyegmentesek. — Miután ez a körülmény betétek szerkesztését nagymértékben hátráltatja, az igazságügyi miniszter felhívta a közoktatási minisztert, hogy utasítsa a főhatóságok lelkeszeit arra, hogy az ily ügyekben kiadott lelkeszi okmányokat a következő záradékkal. »Kiállított bélyegmentesen a betétek szerkesztése céljából« lássák el.

* Regálékötvények kicserélése.

Megtörtént már több ízben, hogy egyes városok vagy községek különféle szükségleteik fedezésére vinkulált regálékötvényekben fekvő törzsvagyonukat veszik igénybe, illetőleg ezeknek közforgalmu kötvényekkel való kicserélését kérik. Mivel ily módon a szóban forgó városi, esetleg községi törzsvagyon idővel teljesen szétforgácsolódik, másrészt pedig ha ezeket a kérényeket mind figyelembe vennék, akkor a nagy mennyiségű közforgalmu kötvényeknek piacra bocsátása folytán a kötményezett kötvények biztosított szilárd árfolyama érezhetően megingana, ami az állam érdekeit is veszélyeztetné: ennél fogva a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértve elhatározta, hogy a városok és községek birtokában levő kötvények kicserélését a jövőben csak a legvégső esetben fogja megengedni s csakis oly feltétellel, ha az illető város vagy község az így felhasználandó törzsvagyonnak kiegészítéséről is egyidejűleg gondoskodik.

* Ügyvédi kamara. A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhírré tetetik, — hogy Fon Antal dr. debreczeni ügyvéd, a kamara területéről való elköltözése folytán, a fajstomból kitörülte.

leányt figyelemmel maguk közé hívnák, éppen nem gondoltak vele.

Szeréna oly nagy zavarba jött, mikép rendkívül megbanta titlét. Minek is jött velök ide az ő gyászával? Itt mind tarkán és fényesen voltak a hölgyek öltözve. Ő oly egyedül érezte magát köztük gyászöltönyében, szomorú arczával.

Egy ablaknál állt, mintha a kertbe nézne ki, az ott sorakozó felséges rózsákat figyelemre véve. Pedig talán nem is látta azokat.

Arra gondolt, hogy itt mindenkinek meg van beszélgető társa és neki senki se jutott.

Ha vesszük, tulajdonkép csak Mórincz lehetett volna mulattatója, mert ő Margit és Jenő közt felesleg fecsegett; de Szeréna bordázott üresfejű és mégis merész rokonától, inkább volt egyedül, semhogy ez hozzá csatlakozzék.

Ó annyira gondolatba és titkos fájdalomba mélyedt a nyitott ablaknál, (a támlány ott állt közelében), miszerint nem hallott semmit; a társalgók zajos eszmecseréit, nevéseit éppen csak úgy hallotta, mint egy távoli morajt. Ugyanazért felezett, mikor kérdést érczes, kellemes hangot hallott s e kérdést intézte hozzá az a magas, fekete arcza, szép fiatal ember, kit Sorányi Jenőnek mondtak lenni, (de eddig őt még egy tekintetre, egy szóra se méltatta):

— Nagysád igen nagy kedvelője lehet a rózsáknak, már néhány perc óta látom, hogy azokat nézi folytonosan.

Szeréna megdöbbenése igen látszott szép arczából, szeméből.

A kapitányra tekintett: — Csalódik, kapitány ur, néztem ugyan valahová, de nem gondoltam azon tárgyra, volt az róza vagy nem.

(Folyt. köv.)

Addig is, míg

uj nagy szőnyeg-raktárunkat

berendezhetjük, helyszüke miatt leltározásunk előtt mindenféle:

SZŐNYEGEK, butorkelmék

valamint

FÜGGÖNYÖKET

viaszos vászon, padló-parket és linoleumot

10-20-30 százalékkal olcsóbban árúsítunk.

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA.

Nemcsak kolera ellen, hanem mindig ajánlható!

Nemcsak kolera ellen, hanem mindig ajánlható!

Tényleg tiszta borkivonat

KAPHATÓ: csak a legfinomabb Fűszer- és csemege-üzletekben.

Gyógyszer-tárakban és gyógyfű-kereskedésekben.

480. 6-20.

Os. kir. országosan szabályozott finom liquor gyár.

Alapított 1850-ben. — 20 kintmentés és elismerő oklevél.

Fränkel Adolf és fiai, BIALA (Galiczia),
ajánlják jutalmakkal kitüntetett
engyel liquor különlegességüket

Kontuszówka, köménymagos, Allasch sth.

Mindenféle faju és kitünő-
ségrei elismert minőségű liquor-ök, vadászati
és uti liquere-ök, különlegességű régi szeszos italokból.

Kapható: minden előkelő csemege-, fűszer-üzletben, cukráda és kávéházakban.

Elárúsítók kedvezményben részesítettek. Árjegyzékkel ingyen szolgálunk.

(47)

December 1-től nagy karácsonyi kiállítás. Külön teremben.

Vannak szellemek a n. é. földgömbön, szives tudomást szeretnénk, hogy nagy rakdaru
mellette egy a legmagyobb igényeknek is megfelelő, legújabb divatú, igen szép mintákkal lüszon ellátott
első debreczeni

előnyomda és rajzműintézetet

teljesen berendeztünk, a hol a legszebb rajzokkal szolgálhatunk.

Külön rajztári megrendeléseket szintén elvállalunk.

Ujlag ajándékok adtunk, rófia, szőrt és háló-, lovárhoz csipke- és pa-
szomány-árnyékok, valamint kőrt, nőt- és gyermek-félcimkémeket, chifon-
vászon- és kámmvászon, saját készítményű rajzot, megrendelt és készített ké-
zímunkákat, csipke- és szövet-függönyöket, valamint mindenféle kézműmunká-
hoz szükségeseket keltelek.

Minden czikát megjelölt szabott első áron adjuk el.

Egyedül gyári rakdaru terünk helyben a hirtve.

Bedronek-féle mellszobrokból.

Arjegyzéket kívánunk bérmentve keltetni.

Sok évi tapasztalatok a fővárosi előbbi üzletekben lehetővé tették új vállá-
latunknak, hogy különösen a t. helygömbön nagygyűlésben fokozott igényeket képe-
dezzék be azelőtt, s bátran mondhatjuk, hogy sem áru, sem ár tekintetében más helybeli czé-
gek velünk nem versenyképesek. Csak egy próba meggyőződhet mindenkit állásunk valódiságáról.

Megnyitást ajánlva, vagyunk teljes tiszteltel.

(46)

STEINER és WITTMANN

Főpálya, Miklóczy névű házban, a Vármezei ház mellett a Erőssérv szoborban.

3-6.

December 1-től nagy karácsonyi kiállítás. Külön teremben.

December 1-től nagy karácsonyi kiállítás. Külön teremben.

SZŐNYEGEK

függönyök, ágy- és asztal-terítők

bútorszövetek és viaszos-vásznak

nagy választékban

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉGNÉL.

(418.)

26-?

Nyomatott a »Debrecen« nyomdájában (nagyuj-utca Konrad-ház, 1702.)